

JUSTIITSMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 05.11.2024

Meie 25.11.2024

nr 1-4/24/5300, KLIM/24-1105/-1K

nr 8-2/7892

Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Kliimaministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu. Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. **Seletuskirjas esitatud hinnang halduskoormuse muutusele** – palume täiendada seletuskirjas esitatud mõjuanalüüsi. Patareide ja akude märgistamise nõuete ning kogumispunktide ja kogumiskorra laiendamise muudatuse mõjude kirjeldusse palume lisada hinnang ettevõtjate halduskoormuse muutusele.

2. **Probleemtooteregister** – eelnõu seletuskirja kohaselt on Eestis kasutusel toimiv probleemtooteregister, mille kaudu esitavad tootjad andmeid turule lastud probleemtoodete kohta ning tootjate ühendused andmeid kogutud ja käideldud probleemtoodete koguste kohta. Selle vastavusse viimiseks EL määrusest 2023/1542 tulenevate täiendatud nõuetega kavandatakse lisaks jäätmeseaduse muutmise eelnõule esitada Vabariigi Valitsusele ka Vabariigi Valitsuse määruse „Probleemtooteregistri põhimäärus“ muutmise eelnõu. Selleks, et Justiitsministeeriumil oleks võimalik hinnata, kas põhimääruse muudatused vastavad seaduses ette antud raamidele tuleb seletuskirjale lisada rakendusakti kavand, mida antud juhul tehtud ei ole.

Jäätmeseaduse §-s 26¹ on ette nähtud probleemtooteregistri seaduse tasandi regulatsioon. Juhime tähelepanu, et seaduse tasandi regulatsioon ei ole Justiitsministeeriumi hinnangul kooskõlas andmekaitsealuse seadusega.

Esmalt märgime, et kehtiva jäätmeseaduse § 26¹ lõikega 1 näha, et andmekogu eesmärk on andmete töötlemine seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Justiitsministeeriumi hinnangul ei ole selline andmekogu eesmärk piisavalt õigusselge, kuna selle põhjal ei ole võimalik andmesubjektil tuvastada, milliste ülesannete täitmiseks tema andmeid töödeldakse, ning peab olema valdkonna asjatundja, et teada, milliste jäätmeseaduses sisalduvate ülesannete täitmiseks tema andmeid just selles andmekogus töödeldakse. Palume andmekogu eesmärk sõnastada läbi selle, milliseid konkreetseid ülesandeid selle andmekogu abil täidetakse.

Teiseks toome välja, et kehtiva andmekogu põhimääruse kohaselt töödeldakse andmekogus ka isikuandmeid. Igasugust isikuandmete kogumist, säilitamist, kasutamist ja avalikustamist käsitatakse eraelu puutumatuse (PS § 26) riivena¹. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja. Seetõttu tuleks isikuandmetega seonduv sätestada seaduse tasandil, tuues muu hulgas välja töödeldavate isikuandmete liigid (IKÜM art 23 lg 2 p a).

¹ RKHKo 12.07.2012, 3-3-1-3-12, p 19

Eelnevast tulenevalt palume täpsustada seaduses probleemtooteregistri regulatsiooni selliselt, et see vastaks seadusereservatsiooni põhimõttele ning põhimääruse kehtestamise volitusnormi selliselt, et sealt nähtuks volituse selged raamid. Seaduse tasandil peab olema kindlaks määratud andmekogu pidamise eesmärk, andmekogusse kantavate isikuandmete koosseis (antud juhul teatud isikute üldandmed), andmekogu vastutav töötleja (vajadusel kaasvastutavad töötlejad), andmete säilitamise maksimaalne tähtaeg (seda saab põhimääruses täpsustada, aga mitte pikendada), andmekogu põhimääruse volitusnormi raamid. Viimase puhul võiks regulatsioon olla selline:

„(x) Probleemtoodete registri põhimääruses sätestatakse registri pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
- 2) täpsem andmekoosseis;
- 3) vastutava töötleja ja volitatud töötleja ülesanded;
- 4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 5) andmete säilitamise täpsemad tähtajad;
- 6) muud korralduslikud küsimused.“;

3. Palume arvestada ka kirjale lisatud eelnõu ja seletuskirja failis esitatud märkustega.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse relemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiitsministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad: eelnõu ja seletuskirja failid Justiitsministeeriumi märkustega.

Piret Elenurm 51972556
Piret.Elenurm@just.ee
Karen Alamets
Helen Uustalu